

Panorama Intel·lectual

L'Exposició del Llibre

En el Saló del Palau de Biblioteques i Museus de Madrid s'inaugurà el dilluns passat l'Exposició del Llibre català.

Dita exposició, patrocinada per la «Gaceta Literaria», periòdic que honra el seu nom i que tot i sortir en el lloc preferit del centralisme, publica sovint articles en català. Tota aquesta exposició sembla que és obra del Director del mentat periòdic En Giménez Caballero, notable literat.

Induïblement aquesta exposició tindrà almenys la virtut de fer conèixer el moviment intel·lectual català contemporani, fent donar compte als madrilenys que a més de la cultura, podrien dir-ne oficial, n'existeix una altra que per ella sola sap aixecar el vol i portar en ses ales l'avenç cultural indispensable als homes d'avui, més que els d'ahir.

Altrement, ha servit també per a apropar espiritualment als escriptors d'ambdues formes i servirà en l'avenir per a aquilatar el valor de cada un dels literats.

En l'Exposició hi figuren tots els llibres i revistes publicades en els 27 anys darrers, formant una magnífica mostra de nostre art en el compondre o sia un èxit de literatura i un altre èxit ben remarcable, el de l'Art de la Impremta, puix que obres com les editades per els Monjos de Montserrat, les de l'Oliva de Vilanova i d'altres encara, poden presentar-ne poques dotzenes altres idiomes.

A l'acte inaugural parlaren elogiant l'Exposició, predint i predicant la mutua unió intel·lectual, els senyors Giménez Caballero, Gómez Baquero i l'eminent Estelrich, aristòcrata de les lletres, que glosà amb ver encert el vertader esperit de l'acte.

Ojalà no sigui aqueixa la darrera manifestació, cosa sempre desitjada quan hom sent amor a les lletres i a les arts.

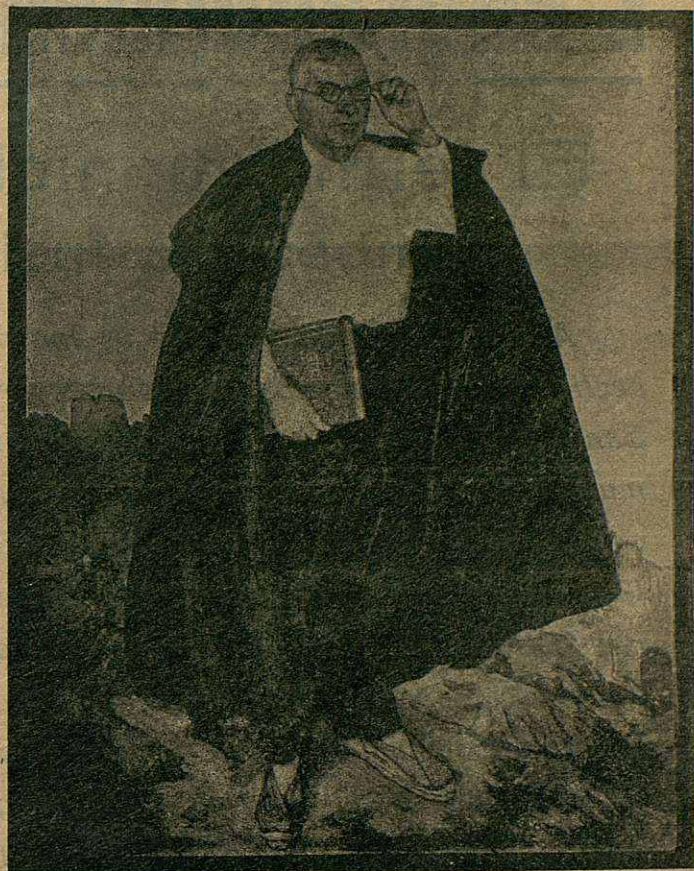
Comentari

En Gaziel des d'«El Sol» parla també de l'Exposició del Llibre. Diu entre altres coses, que l'exposició és un senzill mostrar espiritual. Els catalans solen ésser coneguts sobradament a tota Espanya pels gèneres de Sabadell o Terrassa que porten nostres viatjants. En canvi, tothom ignorava que a Sabadell es fabriquen a més de les llanes, llibres ben acuradament presentats i millors que les robes. A Catalunya hi ha qualque cosa que està molt per sobre l'aranzel.

Afirma que no és cert que la cultura catalana estigui dominada i esclavitzada per Castella.

«... en menys d'un segle la llengua catalana es posà a parlar amb tal força fins arribar en alguns moments a deixar sorda a tota Espanya...»

Fins aquí en Gaziel va bé i mostra conèixer l'assumpte ben a fons.

EL MEU PARE

Retrat a l'oli que figurà en el Saló de Tardor del Gran Palais de París (1926), d'en MORELL.

El que ja no ens plau pel que té d'exagerat és ço que diu al parlar de les vicissituds del català: «Cada deu anys eix idioma muda de pell, com les serpents, i canvia de sintaxi, d'ortografia i fins de lèxic...»

«Si eixa Exposició en lloc de limitar-la als darrers vinticinco anys, s'hagués pres de més lluny, hi hauríem vist tres o quatre llengües, mitja dotzena de sintaxi i doscentes ortografies distintes...»

I la veritat, em sembla extremadament exagerada aital afirmació. Es cert, negar-ho seria ésser cec o ignorant, que ha variat força; és cert que no s'escriu ara com cinquanta anys enrera, mes no de tal faïçó que arribi a poder-se diferenciar en tant per a haver-hi quatre llengües diferents.

L'únic que s'ha fet, ha sigut —com passa a totes les parts del món— modernitzar la grafia de l'idioma i desenterrar pel món literari infinits mots donats a l'oblit o conservats solament en qualques contrades de Catalunya.

De totes maneres és molt encertat l'article de Gaziel, que diu ell és el que hauria exposat al públic si hagués parlat en la present ocasió.

M. S. P.